

UPPGIFTER FÖR CIRKULÄR-DATABASEN

Ändra ej på fältnamnen!

Cirkulärnr: 2006:60
Diariernr: 2006/2092
Nyckelord: Valbarhet, jäv, revisorer
Handläggare: Caroline Nyman
Avdelning: Ekonomi och styrning
Sektion/Enhet: Demokrati och styrning
Datum: 2006-09-08
Mottagare: Fullmäktige
Fullmäktiges valnämnd
Revisorerna
Rubrik: Fullmäktiges val av revisorer

CIRKULÄR 2006:60

Ekonomi och styrning
Demokrati och styrning
Caroline Nyman

Fullmäktige
Fullmäktiges valberedning
Revisorer

Fullmäktiges val av revisorer

Inledning

Efter höstens allmänna val ska fullmäktige välja ledamöter i styrelser och nämnder samt revisorer. Det är flera olika revisorsuppdrag som ska bemannas och för dessa val gäller särskilda regler. Riksdagen har 3 maj 2006 beslutat om förändringar i kommunallagen bl. a om antal revisorer och valbarhet. Inte minst på grund av dessa förändringar är det viktigt att uppmärksamma vad som gäller och ge vägledning och stöd i nominerings- och valprocessen.

I ett tidigare cirkulär (2006:32) redovisades och kommenterades riksdagens beslutade ändringar och deras konsekvenser och tidsmässiga genomslag. I det cirkuläret hänvisades också till att Sveriges kommuner och landsting skulle återkomma i frågan om valbarhet och jäv under hösten. I detta cirkulär beskriver vi de olika revisorsuppdragen och lyfter fram de formella förutsättningarna, främst valbarhetsreglerna. Vi ser gärna att cirkuläret även förmedlas till de lokala partierna som underlag i deras nomineringsarbete. Vi är dock medvetna om att partierna redan kan ha gjort sina nomineringar. Valberedningen kan då lika fullt använda detta cirkulär som checklista att stämma av nomineringarna emot.

I cirkuläret redovisas och kommenteras de beslutade ändringarna som omfattar valbarhet och jäv under rubrikerna:

1. Bakgrund
2. Förutsättningarna för val av revisorer
3. Vem är valbar som revisor?
4. Val av revisorer till andra organisations- och verksamhetsformer
5. Revisionsuppdraget
6. Frågor och hänvisningar

Sveriges Kommuner och Landsting

118 82 Stockholm, Besök: Hornsgatan 20
Tfn: växel 08-452 70 00, Fax: 08-452 70 50
info@skl.se, www.skl.se

I texten hänvisas till statistiska uppgifter kring valen av revisorer för mandatperioden 2002-2006. Det statistiska materialet bygger på underlag som finns i FAKTABAS REVISION 2004, (www.skl.se/revision).

1 Bakgrund

Efter höstens allmänna val ska fullmäktige i sin tur välja ledamöter i olika organ samt revisorer. För val av revisorer gäller särskilda regler som är viktiga att uppmärksamma i förväg. Revisorsuppdraget är också särskilt till sin karaktär - med krav på oberoende och integritet och att inte driva partipolitiska intressen inom uppdraget. Det är också flera olika revisorsuppdrag som fullmäktige ska bemanna – i kommunen/landstinget, i kommunalförbund och samordningsförbund, i kommunala företag och stiftelser. Delvis skilda förutsättningar gäller för dessa olika uppdrag.

Riksdagen har beslutat om ändringar i lagstiftningen för den kommunala revisionen. Dessa gäller från 1 juli 2006 och får full effekt från 1 januari 2007. Ändringarna får effekter för nominering och val av revisorer inför den kommande mandatperioden och är därför viktiga att uppmärksamma. Revisionen i kommuner¹ och landsting/regioner är ett demokratiskt kontrollinstrument, som på fullmäktiges uppdrag granskar hela den kommunala verksamheten. Detta ställer krav på den förtroendevalda revisorns oberoende, som säkras genom valbarhetsregler i kommunallagen. Valbarhetsreglerna har genom det aktuella riksdagsbeslutet skärpts. Revisorernas minsta antal har utökats från 3 till 5, samtidigt som ersättarna har tagits bort. Tidigare beslut om personsamband mellan revisorer i kommunen och landstinget/regionen och de som väljs till lekmanarevisorer i kommunala företag är också angelägna att påminna om.

Avsikten med detta cirkulär är att redogöra för förutsättningarna för olika val av revisorer för att kunna underlätta valprocessen. Vi vill i det sammanhanget påminna om att de revisorer som är valda för mandatperioden 2002-2006 inte avslutar sitt uppdrag vid årsskiftet utan först under våren 2007, när revisionsberättelsen avlämnas. Under några månader finns därför två revisorsgrupper som arbetar parallellt.

---

¹ I fortsättningen kommer vi att använda begreppet kommuner även när vi menar landsting och regioner. Det som gäller för kommuner gäller även landsting och regioner.

2 Förutsättningar för val av revisorer

Organisation, antal, valordning mm

De flesta kommuner har en **samlad revision**² vilket innebär att samtliga av fullmäktige valda revisorer gemensamt svarar för hela granskningen. Några få kommuner och landsting/regioner har valt att arbeta med en **delad revision**. Granskningsuppdraget av styrelser, nämnder och beredningar och ibland också de kommunala företagen är då uppdelat på två eller fler revisorsgrupper som fullmäktige väljer revisorer till.

Från och med revisionsåret 2007 gäller att fullmäktige ska utse **minst fem** revisorer och **inga ersättare**. Vid delad revision ska fullmäktige välja minst fem revisorer till varje revisorsgrupp. Det är fullmäktige som fastställer antalet revisorer i kommunen, oftast i ett revisionsreglemente. Det är viktigt att antalet revisorer är anpassat till uppdragets omfattning och för att räcka till att också bemanna de obligatoriska uppdragen i de kommunala företagen.

Fullmäktige kan även välja en **ordförande/sammankallande**, men det är inte en i lag reglerad funktion när det gäller revisionen. Fullmäktige kan alternativt ge revisorerna rätten att själva inom sig utse ordförande/sammankallande. Om och hur denne ska väljas regleras oftast i det lokala revisionsreglementet.

Val av revisorer kan lämpligen ske **före val av nämnder och styrelser** för att undvika valbarhetshinder. Detta anges indirekt i den nya lydelsen i 4 kap 6 § kommunallagen (KL).

Den som är redovisningsskyldig får inte delta i valet av revisor för den verksamhet man själv är redovisningsskyldig för. Om valen av revisorer sker före alla andra uppdrag kan detta undvikas.

Kommunens revisorer inklusive de som utsetts till lekmanrevisorer och revisorer i kommunala företag utgör den **samordnade revisionen**. Lekmanrevisorer i kommunala bolag och stiftelser som kommunens ensamt bildat ska enligt kommunallagen hämtas ur kretsen av kommunens revisorer för att uppnå **personsamband**. Ett sådant samband är värdefullt att åstadkomma även vad gäller övriga nomineringar till revisorer (se avsnitt 4).

Fördelning mellan partier

Fördelningen av revisionsuppdragen mellan partierna sker oftast **proportionellt** mot valutslaget, men även andra modeller förekommer. En modell är att fullmäktige väljer en representant från **varje parti** som fått mandat i fullmäktige.

---

² 97 % av kommunerna och 95 % av landstingen/regionerna.

En annan modell kan vara att fullmäktige väljer flertalet revisorer från den politiska **minoriteten** i fullmäktige.

Förarbetena till kommunallagen argumenterar för en bred representation i revisionen, där samtliga partier i fullmäktige ges möjlighet att vara representerade i revisionen och därmed få samma insyn.

I flertalet kommuner väljs ordförande/sammankallande ur minoritetens partier och andelen har ökat de senast mandatperioderna³.

3 Vem är valbar som revisor?

Grundläggande för alla val av revisor är att revisorn ska stå fri från den/de som ska granskas och inte själv ha ett ansvar i verksamheten. Revisorns **oberoende** bör vara så tydligt och oinskränkt som möjligt för att uppnå förtroende och kontinuitet. Detta gäller i såväl privat som offentlig revision.

Oberoendet säkras främst genom valbarhetsreglerna i kommunallagen. Lagen tydliggör vilka valbarhetshinder som finns dvs. i vilka situationer en person inte kan väljas till revisor. Förekomst av redovisningsskyldighet är det grundläggande hindret. Valbarhetsreglerna har genom beslut i riksdagen ytterligare skärpts genom att en revisor inte kan väljas till vissa andra uppdrag. Det innebär att tidigare möjlighet att välja revisor med undantag för revidering av viss nämnds verksamhet har begränsats.

Jäv är inte i sig ett valbarhetshinder, men en omständighet att uppmärksamma och ta hänsyn till vid nominering och val.

Redovisningsskyldighet, valbarhetshinder samt jävsförhållanden utvecklas vidare i följande avsnitt.

Redovisningsskyldighet är det grundläggande hindret

Den som är **redovisningsskyldig** i ett uppdrag kan inte samtidigt granska denna verksamhet, det är alltid ett valbarhetshinder. Detta framgår av 4 kap 6§ KL.

”Den som är redovisningsskyldig till kommunen eller landstinget är inte valbar som revisor för granskning av verksamhet som omfattas av redovisningsskyldigheten. Detsamma gäller make sambo, föräldrar, barn eller syskon eller annan närstående till den redovisningsskyldige.”

Den som är redovisningsskyldig till kommunen får inte heller delta i val av revisorer för granskning som omfattas av redovisningsskyldigheten. Valet av revisorer bör också av det skälet ske före val av ledamöter och ersättare i nämnder, styrelser och beredningar.

---

³ 72 % av kommunerna och 70 % av landstingen/regionerna under mandatperioden 2002-2006

Redovisningsskyldig är den som i sitt uppdrag har ett ansvar för verksamhet och/eller ekonomi. Det innebär att både tjänstemän och förtroendevalda kan vara redovisningsskyldiga. Alla ledamöter och ersättare i en nämnd, styrelse eller fullmäktigeberedning är redovisningsskyldiga. En tjänsteman med delegerad beslutanderätt eller på annat sätt tydligt definierat ansvar för verksamhet och/eller ekonomi är redovisningsskyldig. Ledamot och ersättare i styrelse för kommunalt företag är också redovisningsskyldig till ägaren, kommunen.

Om situationen för revisorn ändras så att denne får ett uppdrag med redovisningsskyldighet till kommunen förfaller revisionsuppdraget genast. Det kan t ex handla om att revisorn ges en anställning i kommunen som medför redovisningsskyldighet.

En ledamot i fullmäktige som inte har något annat uppdrag är inte redovisningsskyldig och granskas inte heller av revisorerna. En revisor kan därför samtidigt ha uppdrag som ledamot i fullmäktige eftersom man då inte granskar sig själv. I förarbetena till kommunallagen argumenteras dock för att en revisor inte bör sitta i fullmäktige. Sambandet mellan uppdragen i fullmäktige och nämnder/styrelser/beredningar betraktas som mycket starkt. Det kan ge en revisor som sitter i fullmäktige legitimitetsproblem⁴.

Skärpta valbarhetshinder

Redovisningsskyldigheten är alltså det grundläggande valbarhetshindret för revisorer. Riksdagen har därutöver bestämt att fullmäktige inte överhuvudtaget kan välja en person till revisor och därefter välja denne för uppdrag i nämnd, fullmäktigeberedning eller kommunalt företag. Inte heller kan revisor väljas till ordförande eller vice ordförande för fullmäktige, se 4 kap 6§ KL.

”Den som är vald till revisor är inom den kommunen eller det landstinget inte valbar som

- 1. ordförande eller vice ordförande i fullmäktige,*
- 2. ledamot eller ersättare i nämnd eller fullmäktigeberedning eller*
- 3. ledamot eller ersättare i sådant företag som avses i 3 kap. 17 och 18§§”*

Partiella valbarhetshinder kan bli aktuella när närstående (make, sambo, föräldrar, barn, syskon eller annan närstående) är redovisningsskyldig. Detsamma gäller när revisorn själv är tjänsteman med redovisningsansvar. I dessa fall kan revisorn väljas med undantag för granskning av den verksamhet där redovisningsskyldigheten finns hos en närstående eller han/hon själv som anställd.

---

⁴ Mandatperioden 2002-2006 har 20 % av kommunernas revisorer och 41 % av landstingens revisorer samtidigt uppdrag i fullmäktige.

Om ett sådant partiellt valbarhetshinder genom anställning eller närståendeuppdrag finns i kommunstyrelsen/landstingsstyrelsen eller i ett kommunalt företag som rapporterar till denna styrelse är det olämpligt att samtidigt vara revisor. Hindret kan anses vara så omfattande att ett revisorsuppdrag med undantag inte är möjligt att inneha. En revisor bör alltså inte väljas med undantag för kommunstyrelsen eller landstingsstyrelsen.

Vår uppfattning är att försiktighet bör iakttas vid val av revisor med undantag för granskning av viss verksamhet. En sådan ordning begränsar revisorerna och försvårar för dem att bedriva ett så sammanhållet och kontinuerligt arbete som möjligt. I fortsättningen finns inte heller ersättarna att tillgå för eventuell tjänstgöring om undantagen skulle bli för kännbara för en fullgod revision. Detta förhållande behöver beaktas när det antal revisorer som ska väljas läggs fast i fullmäktige. Det kan ge argument för att i vissa fall utöka revisorsgruppens storlek, särskilt om det finns vetskap om att man sannolikt kommer att välja en eller flera revisorer med undantag dvs. med begränsad tjänstgöring.

Ett uppdrag som revisor med undantag för granskning av viss verksamhet bör framgå av revisionsberättelsen eller revisorernas redogörelse.

En sammanfattande checklista:

Ledamot/ersättare i styrelsen/nämnd	Kan inte samtidigt vara revisor
Ledamot/ersättare i företagsstyrelse	Kan inte samtidigt vara revisor
Ledamot/ersättare i fullmäktige	Kan väljas till revisor
Ordförande/vice ordförande i fullmäktige	Kan inte samtidigt vara revisor
Ledamot i fullmäktigeberedning	Kan inte samtidigt vara revisor
Närstående är ledamot i nämnd	Kan väljas till revisor med undantag för denna nämnd
Närstående är ledamot av styrelsen	Bör inte väljas till revisor
Närstående är ledamot av företagsstyrelse	Bör inte väljas till revisor
Tjänsteman med redovisningsansvar till nämnd	Kan väljas till revisor med undantag för denna nämnd
Tjänsteman med redovisningsansvar i styrelsen eller företag	Bör inte väljas till revisor
Närstående är tjänsteman med redovisningsansvar i styrelsen eller företag	Bör inte väljas till revisor
Närstående är tjänsteman med redovisningsansvar i nämnd	Kan väljas till revisor med undantag för denna nämnd

Jäv är inte ett valbarhetshinder

Jäv skiljer sig från valbarhetshinder genom att det uppstår under en begränsad tid i samband med en särskild granskning eller ett separat ärende. Eventuellt jäv påverkar alltså formellt inte möjligheten att väljas som revisor. I dagligt tal sammanblandas dock ofta begreppen valbarhetshinder och jäv, därför har vi valt att förtydliga och kommentera revisorernas jävsförhållanden.

Jäv innebär att vara inblandad i, berörd av eller ha intressen i ett aktuellt ärende. Jäv regleras i 6 kap 25-26 §§ KL och för revisorerna i 9 kap 4-6 §§ KL. Jävsreglerna är desamma för revisorer som för andra förtroendevalda och anställda i kommunen.

En revisor som är jävig får inte på något sätt vara delaktig i en granskning eller ett ärende där han/hon själv eller närstående har ett engagemang, intresse, en relation eller är berörd på något sätt. I en jävsituation markerar och kliver den berörda revisorn själv ur den aktuella granskningen/ärendet. Om det råder osäkerhet om jäv existerar bör försiktighetsprincipen tillämpas. Revisorerna kan också vid behov samfällt besluta om jäv mot någon av revisorerna.

Jävsförhållanden noteras i revisorernas anteckningar eller protokoll och i revisionsberättelsen eller revisorernas redogörelse.

Jävsförhållanden är svåra att förutsäga och därför närmast omöjliga att ta hänsyn till vid nominering och val av revisorer. Finns vetskap om att en person har sådana omfattande intressen, engagemang eller relationer som bedöms ofta kan komma att leda till jävsförhållanden i revisorsuppdraget kan det vara skäl att överväga en annan nominering, alternativt utöka gruppen revisorer numerärt för att undvika upprepade inskränkningar i det löpande granskningsarbetet.

4 Val av revisorer till andra organisations- och verksamhetsformer

Förutom att välja revisorer i kommunen ska fullmäktige välja revisorer till organ där kommunen har ett medlems- eller ägarengagemang eller på annat sätt är intressent. Det finns olika styrande lagar och regler för antalet revisorer och hur dessa utses beroende på organisationsform. Här presenterar vi de vanligaste.

Kommunalförbund

I förbundsordningen anges hur många revisorer som ska väljas och för vilken mandatperiod. Observera att ersättare inte längre skall utses. Samma valbarhets- och jävsregler gäller som för revisorer i kommunen.

I ett kommunalförbund med förbundsfullmäktige utser detta fullmäktige revisorerna. I ett kommunalförbund med förbundsdirection anger förbundsordningen på vilket sätt revisorerna ska utses och hur uppdragen ska fördelas mellan medlemmarna.

Något krav på personsamband mellan kommunalförbundets revisorer och revisorerna i medlemskommunerna finns inte, men kan vara en fördel att åstadkomma. Kommun/landstingsstyrelsen har uppsiktsplikt över kommunalförbundet. Möjligheten att granska hur uppsikten sköts är större om det finns ett personsamband mellan förbundets och kommunens revisorer.

Finansiella samordningsförbund

Fullmäktige i varje samverkande kommun och landsting/region utser minst en revisor till finansiellt samordningsförbund och förbundsordningen anger för vilken mandatperiod. Även personliga ersättare ska utses. Revisorer och ersättare ska hämtas från respektive fullmäktige. Samma valbarhets- och jävsregler gäller som för revisorer i kommuner.

Något krav på personsamband mellan samordningsförbundets revisorer och revisorerna i medlemskommunerna finns inte, men det kan vara en fördel om ett sådant personsamband kan åstadkommas.

För försäkringskassan och arbetsförmedlingen, som är de statliga medlemmarna i förbundet utser Riksrevisionen en gemensam revisor som i allmänhet är en yrkesrevisor.

Kommunala AB och andra företag

I **helägda** (direkt och indirekt) kommunala aktieföretag utser fullmäktige minst en lekmannarevisor⁵. Lekmannarevisorerna har uppdraget att granska ändamålsenlighet, effektivitet och intern kontroll.

Lekmannarevisorerna ska väljas inom gruppen av kommunens revisorer genom personsamband. I bolagen kan också suppleanter utses och det är lämpligt att även dessa kommer ur kretsen av kommunens revisorer. Vid val av lekmannarevisor måste också aktieföretagslagens (ABL) behörighets- och jävsregler beaktas t ex att personen inte får ha näringsförbud eller vara i konkurs, inte heller vara anställd i bolaget eller i beroendeställning till bolaget, någon ledamot i styrelsen eller VD. Dessa regler finns i 10 kap 9-10 §§ ABL.

---

⁵ En ordinarie lekmannarevisor i varje bolag utses i 55 % av kommunerna och 50 % av landstingen. Två ordinarie lekmannarevisorer i varje bolag utses i 34 % av kommunerna och 45 % av landstingen. Tre eller fler i respektive bolag väljs i 11 % av kommunerna och 5 % av landstingen. FAKTABAS REVISION 2004.

I **delägda** företag (aktiebolag, ekonomiska föreningar, handelsbolag) är det inte enligt lag obligatoriskt att kommunens utser lekmannarevisorer/revisorer. Men med stöd av 3 kap 18 § KL ska kommunen eftersträva att göra detta på samma sätt som i helägda, med hänsyn taget till delägarförhållanden etc.

Och när så sker, framgår det i förarbetena till Kommunallagen, att det är önskvärt att välja lekmannarevisorer/revisorer också till delägda företag ur gruppen av kommunens revisorer, så att personsamband kan uppnås. Det underlättar en sammanhållen revision, till gagn för kommunen som helhet.

I kommunens företag utser årsstämman (motsvarande) dessutom auktoriserad eller godkänd revisor som granskar företagets räkenskaper och styrelsens förvaltning.

Stiftelser

Det finns oftast två typer av stiftelser i kommunen - **verksamhetsstiftelser** och **donationsfonder**. I verksamhetsstiftelserna bedrivs kommunal verksamhet (t ex bostäder, teater, näringslivsutveckling). Dessa har i allmänhet en egen styrelse s.k. egen förvaltning. Donationsfonder förvaltar och fördelar medel för definierade syften från en donator. Sådana fonder kan förvaltas av kommunen som juridisk person och har då s.k. anknuten förvaltning.

Enligt stiftelselagen gäller att minst en revisor ska utses för alla stiftelser. Om stiftelsens tillgångar överstiger 10 prisbasbelopp är stiftelsen bokföringsskyldig och ska upprätta årsredovisning. Med detta följer kravet på att en revisor ska vara auktoriserad eller godkänd.

Hur revisor eller revisorer ska utses i stiftelsen utläser man i första hand i **stiftelseförordnandet**. Det är vanligen stiftelsens styrelse eller fullmäktige som har uppdraget. Utöver bestämmelserna i stiftelseförordnandet gäller stiftelselagen, SFS 1994:1220.

I **stiftelser** där kommunen är ensam stiftare ska fullmäktige enligt Kommunallagen därtill utse minst en revisor ("lekmannarevisor"). Dessa revisorer ska väljas inom gruppen av kommunens revisorer genom personsamband. Även suppleanter kan utses (om inte stiftelseförordnandet föreskriver annat) och det är lämpligt att även dessa kommer ur kretsen av kommunens revisorer. De revisorer som fullmäktige utser har samma uppdrag som den auktoriserade eller godkända revisor som också utses dvs. att granska räkenskaper och styrelsens förvaltning.

I **donationsfonder** finns inte motsvarande krav på att fullmäktige ska utse revisorer ("lekmannarevisorer"). Det är upp till fullmäktige att besluta om man frivilligt vill utse sådana, om det inte möter hinder i stiftelseförordnandet. Men det är inte ovanligt att kommunens revisorer också tilldelas uppdraget att granska donationsfonderna.

Vid val av revisor i stiftelse måste stiftelselagens behörighets- och kompetensregler beaktas t ex att personen inte får ha näringsförbud eller vara i konkurs, inte heller vara anställd i stiftelsen eller i beroendeställning till stiftelsen eller förvaltaren. För att väljas till revisor i stiftelse ställs dessutom definierade kompetenskrav. Revisorn ska ha den insikt i och erfarenhet av redovisning och ekonomiska förhållanden som med hänsyn till stiftelsens ändamål samt arten och värdet av stiftelsens tillgångar fordras för uppdragets fullgörande. Behörighets- och kompetensreglerna finns i 4 kap 3-6 §§ stiftelselagen.

Gemensam nämnd

Finns en gemensam nämnd granskas denna av revisorerna i var och en av de samverkande kommunerna eller landstingen/regionerna. Några särskilda revisorer ska alltså inte utses för den gemensamma nämnden.

5 Revisionsuppdraget

Det är partierna som nominerar personer till olika uppdrag utifrån sina bedömningar av vem som är lämplig och önskvärd. Det är inte vår sak att presentera uppfattningar om lämplighet. Vi vill däremot lämna några fakta och funderingar som kan vara vägledande inför nominering och val av revisorer.

Uppdragets omfattning

Uppdraget som kommunal revisor är oftast omfattande. Det kan avse att granska alla nämnder, styrelser och beredningar liksom att vara lekmannarevisor i ett eller flera företag och/eller revisor i stiftelser.

Att vara revisor innebär att löpande ta del av stora informationsmängder, följa all verksamhet, aktivt medverka i eller följa olika granskningar, ha regelbunden kontakt med och kommunikation med nämnder, styrelser och fullmäktige. Revisorerna har också regelbundna sammankomster, överläggningar och sammanträden sinsemellan. Dessutom bedriver revisorerna omvärldsbevakning, bedömer risk- och väsentlighet och planerar uppdragets inriktning årsvis. Revisorerna svarar för sin egen förvaltning.

Revisorerna ansvarar även för att anlita och styra sakkunnigt biträde. Oftast upphandlas denna tjänst, men i vissa kommuner finns egna anställda, för vilka revisorerna då är arbetsgivare. Oavsett hur de sakkunniga biträdena anlitas är det de förtroendevalda revisorerna som ansvarar för granskningarna och därmed styr de sakkunniga. I de kommunala företagen och stiftelserna är också kommunikationen med yrkesrevisorn ett viktigt inslag.

Revisorernas uppdrag utförs oftast på dagtid, så också deras sammankomster och överläggningar med varandra och andra. Det kan finnas skäl att lokalt undersöka

omfattningen på möten och sammankomster för att bilda sig en uppfattning om vilken insats revisorsuppdraget kräver. Det är inte ovanligt med 30 – 50 planerade mötestillfällen av olika slag per år. Till detta ska läggas den enskilda revisorns eget arbete med kontakter, inläsning mm.

Att vara revisor

Att vara revisor i en kommun är ett kommunalt förtroendeuppdrag vars syfte är att med oberoende, objektivitet och integritet granska och främja verksamheten i styrelse, nämnder och beredningar. Den förtroendevalda revisorns kompetens består i att ha en politisk och ytterst medborgerlig förankring som grund för att granska och pröva om de uppdrag som fullmäktige beslutar om också genomförs. Motsvarande gäller för valda revisorer i kommunalförbund och finansiellt samordningsförbund.

Revisorerna nomineras av de politiska partierna, men är i sitt uppdrag partipolitiskt oberoende. Detta ställer höga krav på den enskilda individens integritet.

Lekmannarevisorn är ett bolagsorgan som i kommunala bolag utses av fullmäktige. Uppdraget, förutsättningar och förhållningssätt är i princip detsamma som den kommunala revisorns. Motsvarande gäller för av fullmäktige utsedda revisorer i stiftelser, ekonomisk förening och handelsbolag.

I förarbetena till kommunallagen lämnas en rekommendation att vid nominering av revisorer sträva efter en bred representativitet i fråga om bl.a. åldersfördelning, könsfördelning och etnisk tillhörighet i revisionsgruppen. Fördelningen mellan kvinnor och män bland revisorerna visar att 77 % av revisorerna i landstingen och 79 % i kommunerna är män under mandatperioden 2002-2006. Andelen revisorer med utländsk bakgrund är kraftigt underrepresenterade bland revisorerna.

6 Frågor och hänvisningar

Frågor med anledning av detta cirkulär besvaras av:

Karin Tengdelius och Caroline Nyman på sektionen för demokrati och styrning
Håkan Torngren och Leif Petersén på avdelningen för juridik.

Samtliga nås på telefon 08-452 70 00 och e-post med fornamn.efternamn@skl.se.

Sveriges Kommuner och Landsting
Ekonomi och styrning
Demokrati och styrning

Lennart Hansson